

LIETUVIS BRAZILIJOS

3 METAI.

Leidžia Spaudos b-vė „ŠVIESA“

SÃO PAULO, 1931 m. Sausio 3 d.

Red. St. Puišys.

NR.

1 (104)

Red. ir Adm. adresas: Caixa postal 1764, SÃO PAULO, Red. ir adm. būstinė: Rua Maria Marcolina, 89-a.

Naujuju Metu angoje

Žmogus paprastai laukia vis geresnių metų, geresnių laikų. Ir štai, prieš kiek dienų, mes įžengėme į angą N. Metų, iš kurių mes daug laukiame, daug ko tikimės. Pereiti metai, kuriuos jau praėjusieji uždanga nuo mūsų atskyrė — buvo blogi, ką visi patyrėme. Todėl įžengdami į Naujuosius, mes laukiame daug ko: vienas darbo, kitas maisto, kitas vėl kitokios laimės. Bet tas mūsų laukimas bus bergždžias, jei mes patys nesistengsime būti geresniais, padėti vieni kitiems, bendromis jėgomis su gyvenimo žiaurumais. Tas kuris nieko neveikia — lieka užmirštas ir nereikalingas pasauliui. Čia ne paslaptis, kad mūsų kolonija skursta po žiauria skurdo letena, bet taip pat ne paslaptis, kad daugiausia keršto mes vieni kitiems rodome, vieni kitus šmeižiame ir kartu visi brenđame į tą skurdą. Be vienybės nieko nenuveiksime; daug tokių metų dar praeis, ar net dar blogesnių sulauksime, jei neišmoksime vieni kitus gerbti, atjausti ir prastiėti pagalbos ar užuojautos ranką. Tam atsiekti, mes turime noliui, su pasišventimu dirbuotis; išvyti iš savo tarpo neapykantą, šmeižtus ir kitus blogus įpročius, kurie buvo iki šiol mūsų sielose. Kaip galima žiūrėti į mūsų koloniją, kurioje pastelėmas vien nepasitikėjimas, bijojimas vienas kito, uolatinis šmeižimas ir kiti, tam panašūs, liūdni žreiskiniai... Kaip galima, kad ta saujalė, taip garsios kitados tautos žmonių, negali duoti pavyzdį, kuris maždaug primintų mūsų senovės tėvų gyvenimą!

Gyvenimo sąlygos sunkios; pavienius žmones likimas daužo ir skriaudžia, nes vienas nepajęsi atsispirti — pasipriešinti. Reikia vienybės nes joje tik žmonių galybė ir laimė, be vienybės gyvenimas mus parbloks, įveiks...

Tad predėdami Naujuosius Metus, mes eikime prie to, kad galėtume kryžių pastatyti visiems tiems liūdniesiems reiškiniams, kurie nuodiję iki šiol mūsų sielas. Eikime vienybės ir doros keliu, o tada tikrai pamatysime mūsų laimę, kurios dabar bergždžiai laukiame. Eikime prie to, kad nereiktų vienas kito bijotis, kad galėtume broliškai ištiesti paguodos ranką saviems broliams. Tada tik mes būsim laimingi ir patenkinti gyvenimu, kaip bendrai visi sunėre rankas, eisime patikti gyvenimo sunkumų. Tada tikrai mes užtrauksime galingą pergales himną, kuris vėl parodys pasauliui galingosios tautos sūnus.

Tad būdami angoj šių N. Metų, nežvelkime su baime ir nusivylimu, bet bendrai ištesę vieni kitiems rankas, drąsiai ženkime pirmyn ir laimė mums nusišypsos, liks mūsų draugė ir globėja. V. A.

Laikino redaktoriaus žodis.

P. St. Puišui išvažiavus atostogoms, man žemiau pasirašiusiam, teko redaguoti „Lietuvis Brazilijoje“ nuo Nr. 43(94) iki 1(104) laimainai. Už tų numerijų turinį aš ir atsakau.

Nuo kito numerio „Liet. Braz.“ ima redaguoti p. Atkočaitis. Tame atsa. komingame darbe linkiu jam pasisekimo ir ištvėrmės.

Kun. J. Valaitis.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJ?

Kaip Kaunas auga.

1930 m. Kaune ypač daug naujų namų išaugo. Visose gatvėse matyti gražių 4 ar 5 ir net 6 aukštis namų. Prie daugelio namų buvo pristatyta po vieną, du aukštus. Yra keletas visai gražių ir didelių privačių asmenų namų, bet valdžia pastato gražiausius. Šiemet kaip tik baigti Teisingumo Ministerijos rūmai, kurie kainavo apie 4 milijonus litų, iš mažesnių valdiškų statybų eina Valstybės teatro remontas kainavęs 790,000 litų. Technikos institutas per vieną mil. litų. Kauno stoties remontas apie pusę milijono litų, dabar dar įpusėta statyba pašto rūmų, kurie kainuos apie tris milijonus litų, žemės ūkio Rūmų 800,000 litų, kitais metais numatoma universiteto rūmų statymas, kurie kainuos taip pat keletą milijonų litų. Bendrai, valdžia rūmų statyboms išleidžia dideles pinigų sumas. Iš organizacijų pasistatė priekius rūmus „Liet-ūkis“, kurie kainavo apie milijoną litų.

Emigracija.

1930 metų lapkričio mėn. iš Lietuvos emigravo į Argentiją 106, Braziliją vos 1, pietų Afriką 8, Kanadą 11, Urugvaję 64, Amerikos Jungtines Valstybes 37, Kūbą 2, Meksiką 3, Palestiją 11, Australiją 2 ir į Čili - 1.

Iš viso lapkričio mėnesį iš Lietuvos išvažiavo 246 emigrantai.

Pietų Amerikon išvažiuoja du kunigai lietuviai - Br. Bumša ir Suginčas. Pirmasai vyksta Argentinon, o antrasai sausio mėn. pradžioje ketina išvykti Brazilijon.

Mirė gerai žinomi kunigai Grajauskas, Seirijų klebonas ir kan. Dačkys. Vilkijos klebonas.

Pakilęs Nemune vanduo nunešė visai Jurbarko tiltą, kurį šia vasara buvo pastat. per Nemuną. Vandno taip pat nunešė daug sielių.

Potvynis padarė 100,000 lit. nuostolių. Potvynis Klaipėdos krašte padarė nuostolių 100,000 litų sumai. Potvynis sunaikino daug šieno, bulvių, daržovių ir šiaudų. Daugely vietų visai sunaikinta rudens sėja. Nuo potvynio ir buvusios audros žuvo 12 žmonių, daugiausia žvejai.

Tabako monopolis.

Žydų laikraščiai praneša, kad į Rauną yra atvykę prancūzų stambūs pramoninkai, kurie nori išgauti Lietuvos tabako monopolį. Kaip tie patys laikraščiai praneša, vyriausybė mananti su minėtais asmenimis pradėti derybas. Įvedus tabako monopolį, tabako daigų sodinimas bus įstatymais uždraustas ir visi tabaką turės tik pirkti. Vyriausybė už tai gautų kokią nors paskolą ar šiaip kitokį atlyginimą.

2000 darbininkų į Latviją.

Eisiant susitarimu su Latvija, iš Lietuvos Latvijon turės teisę išvažiuoti kasmet 2,000 darbininkų vasaros darbams. Ligi šiol darbininkai vykdavo į Latviją ir šiaip, bet dabar tas reikalas bus sutartimi sutvarkytas.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

— Rio de Janeiro pasilėpė karo policijos valdininkas Orlando Martins pasigrobes 105,000 milreisų valdiškų pinigų.

— Rio mieste paskelbė nuduotą prigaulingą bankrotą. Ispanų ir Brazilų bankas.

— Ekonominė Rio Grande do Sul padėtis esanti puiki, pasak p. Macielo Jr., pramonės ministerio. žodžių.

— Specialis revoliucijos tribunolas be kitų prasikaltusių politikų trunkia atsakomybėn ir buv. senatorius už tai, kad jie pripažino senatorium Parahybos estad. neteisėtai išrinktą Jozė Gaudencio.

— S. Paulo miesto išlaidų ir pajamų biudžetas 1931 metams nustatytas 51,000,000 milr. sumai. Iš tos sumos viešųjų darbams ir keliams skiriama 4,131,000 milr.

Visam S. Paulo estadui biudžetas nustatyta 403,000,000 milr. sumai.

Ateivybė.

1930 metais per Santos uostą įvažiuojo apie 55,000 ateivių, o 1929 m. įvažiavo 52,000 ir 1928 m. 61,000. Iš jų 1930 m. išvažiavo ant žemės ūkio darbų kas mėnuo apie po 7000, tuo tarpu kai 1929 tik po 3000, o 1928 po 2000 mėnesį.

Iš viso S. Paulo estadoj esą pramonės ir žemės ūkio darbininkų 200,000.

SUSIRINKIMAI.

Sausio 11 d. 12½ val. S. Antonio do Pary parap. salėje įvyks visuotinas kandidatų į žemdirbius susirinkimas bus komisijėlių pranešimai apie namatous kolonizacijos būdus. kviečiamas dalyvauti p. Konsulas.

Inicijatoriai.

— Lietuvos valstybė tarnautojams išmokama algų 1927 metais 82 mil. litų; 1929 m. 95 mil. lit.; šiais metais 105 mil. lit., o 1931 manoma išnokėti 111 mil. litų. Į tas sumas nėra dar įskaičiuota karyškių algos. Tai gi kiekvienas gyventojui tenka apie 45 litus su nokėti vien tik valdininkams.

Žinios apie studentus.

1931 m. pavasario semestre studentų buvo 3727. Iš jų tikrų 3568 ir laisv. klausytojų 159. Iš jų vyrų buvo 2665, moterų 1062. Lietuvos piliečių buvo 3658, Latvijos 19 ir kitų po mažiau. Tautybės žvilgsniu buvo Lietuvų, 2494 žydų 1027, lenkų 88, rusų 59, vokiečių 37, latvių 8, gudų 9, totorių 1. Tikybos žvilgsniu R. katalikų 2412, izraelitų 1023, protestantų 124, stačiatikių 101 laisvamanių 24 ir mahometonų 2.

Kiek Lietuvoje ūkių.

Visoj Lietuvoj priskaitoma iš viso 266,115 žemės ūkio vienetų. Pagal didumą ūkių susiskirsto šitaip: iki 1 hektaro — 41,443 ūkiai; 1-2 ha — 12,140 ūkių; 2-5 ha 23,185; 5-10 ha - 43,818; 10-15 ha - 36,871; 15-20 ha - 35,868; 20-30 ha - 32,085; 30-50 ha - 23,635; 50-100 ha - 14,886 ir daugiau kaip 100 ha 1,184 ūkiai.

1930 = 1931

Laikas yra sąlyginė sąvoka, kuriai turinį duoda tik mūsų protas. Savaimi laikas neturi jokios realės reikšmės pasaulio įvykių rutuliojimesi. Tegus praieitų ir milijonai metų, bet tuščiame puode neatsiras nė vieno trupnelio, jeigu jin kita kuri priežastis ko nors neįdės.

Delto nesąmonę mąsto ir kalba tie, kurie sako: — tegu tau naujėji metai atneš daug laimės, sveikatos, turto. Ką nors gera žmogui gali duoti tik žmogaus proto ir kitų dvasinių bei fizinių pejųė pastangos. To ko žmogus trokšta, turėję sąmoningai bei ištvėringai siekti nepaisydamas kurie šimet metai, kurios apystovos.

1930 metais žmonija blaškėsi ieškodama naujų kelių. Konferencijos ir fraudulencijos, rezolucijos ir revoliucijos, socializacijos ir industrializacijos, nauji išradimai, per okeanų skridimai ir kiti rekordai bei atentatai, kaip kokie akrobatai šoko kazoką, o visiems griežė kačių muziką ant depresijos su opesija paniurakis krizis, o milijonai bedarbių laivo «turavoja». Storpilviai kapitalistai skubėjo į bankus atsiimti savo indėlių ir lyg tos pelės nuo skęstančio laivo slėpėsi į saugias vietas. Didžiųjų valstybių tūzai visom šėnėvėm uodė iš kurios pusės vėjas atpūs parako kvėpalus ir t. t.

Tai toks bendrais bruožais piešiant senųjų metų vaizdas.

O ko gero galime tikėtis šiais naujais metais? Diktatoriai — dievaičiai! duokite, šiais „naujais“ metais, kad nesulauktume nieko blogesnio, kaip naujai atšildytų pernykšėjų blynų. Praėję jau tie laikai, kuomet žmogus žmogui pasitikėjo. Dabar ir sūnus tėvui nenori pasitikėti. O be pasitikėjimo žmonių gyvenimas atrodo lyg pabaltintas karstas, ar išpuostas lavonas. Jis greit ims smirdėti. Palaiminti, kurie į gyvenimą žiūri rausvais akiniais!

Toli negrabaliojant — apsidairykime aplinkui. Pirmausia: ai pastebėsimė lietuviškai ūgoniškių žandarų gaują ir bepartijų darbininkų saują, kurie būdami šiaučiais kepa sau pyragus iš atostogų, staiga atpigusių žemės sklypų ir žmonių kvailybės. Paskui pastebėsimė molio motiejų minias, kurie laukia „šipkortės“ iš dangans nukrintant ir keikia tą patį „dangų“. Toliau įspausiosime pilotus aukštai ant sosto užsiriogliusius ir beplaujančius savo inteligentiškas rankas. O virš viso to veizdėk pingoš butelį, vienatinę „lietuvių“ paguoda.

Ir visa tai beregint šauk kas mamą myli! — Žmonės gelbėkitės kas kaip galite! dumkitė kas į malėta, kas į pikaretą, kas į Mato Grosso, kas į Barbosa, kas į iniclatvą, kas į pupečių kilą.

Žodžių įdomiais laikais gyvename, stename, pudriagalviaujamė ir iš naujų metų keptų karvelių laukiame. X.

Sis „Liet. Bras.“ numeris paskutinis.

tie.us, kurie neatnaujins prenumeratos 1931 metams. Prentneratos pinigūs reikia siųsti ne vien apdraustu, bet ir įvertintu laišku, arba pašto perlaida. Pinigai įdėti į paprastą arba apdraustą laišką, ypač plonutį, permatomą labai dažnai dingsta iš laiško kelionėje.

Vienybė - ga-lybė.

Mūsų išeivių lietuvių gyvenimas su kiekviena diena eina vis blogyn ir blogyn. Gyvenimo našta kasdien vis daugiau ir daugiau spaudžia mūsų ir taip jau vargų sulenkta kupra.

Apsidairai aplink: vien tik nusiminimais perkreiptus veidus tematai ir skundo atdusius tegirdi. Ir manai sau: kodėl tokia nelygybė? Ar Sutverėjas ne visus vienai patvirtė, ar gamta ne visiems vienai turtus dalina?

Gyvena juk daug ir kitų tautų žmonių: vokiečių, lenkų, žydų ir t. t. Gyvena visi rodos, tokiose pat sąlygose, toks pat ekonominis ir darbų krizis ir juos spaudžia. Bėt jie nesiskundžia ir neimanuoja taip. Nekeikia jie Dievo, nekeikia jie savo tėvynės, iš kurios ar laisvų noru, ar likimo gema atsidangino čia į tolimą užjūrį. Nekaltina jie savo šalies valdžios. Ir kodėl? — Užtai, kad jų tarp vienybė, solidarumas, tautinis susipratimas. O kas tuo tarpu, tarp mūsų lietuvių? Intrigos, neapykanta viens kito, pavydas, nepasitikėjimas ir t. p.

Tegul, sakysime, mes taip išauklėti. Gal ligas mūsų tautos vergavimas svetimiems, gal ir partinės rietenos padėjo išugdyti mums tokį savo būdą. Bėt dabr juk visa tai praėjo. Visi mes esame laisvi ir lygūs. Taigi laikas jau būtų pradėti taisyti savo klaidas.

Laikas būtų pažvelgti į gyvenimą sveiku žvilgsniu: suprasti, kad tokiu keliu eidami, priešime liepto galą. Bėt mes to nemokame suprasti ar nenorime. Mes tik mokame daryti pastabas ir priekaištus kitiems, ypač mūsų vadams.

Bėt kokie mes? Ar mes geri?.. Kam kolyti ir šmeižti tuos, kurie atlieka savo pareigą visiems mums lygiai tarnaudami ir vien tik mūsų labui. Kuo jie kalti, kad jie neturi galimybės patenkinti visų mūsų norų ir pataikauti kiekvieno užgaudoms. Ar kitų tautų žmonės taip daro? Patys matome, kad ne. Tai kodėl gi mums nepasekiti kitų, daugiau susipratusių tautų, pavyzdžių? Kodėl mums nebūti broliais vienos tautos sūnais? Kodėl mums nepratiesti vienas kitam brolišką ranką? O ypač čionai, išeivijoje ir dar toliais laikais, kada liki nas žaidžia žuogūni, kaip vėjas šapelii. Kada kiekvienam žingsnis reikalinga artimo parama ir patarimas. Ir todėl visiems mums reikia rimtai apie savo likimą pagalvoti. Atminkime gerai, kad - Vienybė - galybė. be jos pražūtis!

Žilas Dėdė.

Nauji metai.

Krikščioniškų tautų dauguma pradeda dabar naujus metus Sausio 1 dieną. Nevisuomet vienok nauji metai buvo pradėdami sausio 1 d. ir ne visų jie švenčiami ir dabar.

Senovės egiptėnai, persai pradėdavo naujus metus Rugs. 21 d., graikai ir romėnai Gruodžio 21 d. Žydai ir dabar pradėd. Rugs. 6 arba spalį 5 d. 45 metais prieš Kristaus gimimą Julius Cezaris pertvarkė kalendorių ir įsakė naujus metus pradėti Sausio 1 d.

Viduramiais vienos krikščioniškos tautos pradėdavo naujus metus Kovo 25 d., o kitos gruodžio 25 d. Popiežius Gregorius 1582 m. pertvarkė C. Juliaus kalendorių, kurio laiko metų apskaitilivimas buvo 11 minutų 14 sekundų perilgas ir tokiu būdu iki 1582 metų mėnesių dienos buvo pasivėlinę daugiau, kaip 10 dienų. Popiežius Gregorius įsakė ir vėl naujus metus pradėti Sausio 1 dieną, bėt pastūmė jant ją į tą laiką Sausio 11 dieną. Popiežiaus parėdima katalikų tautos priėmė greičiau, protestoniška Vokietija priėmė 1700 metais, o Anglija tik 1753 met. Rytų krikščionys iki šiol laikosi senojo Juliaus Cezario kalendoriaus ir tokiu būdu jų mėnesių dienų skaitilivimas yra atsilikęs dabar jau 13 dienų.

PASAULIO IVYKIAI.

TAUTU SAJUNGA.

— Artimiausiam Tautų Sąjungos posėdyj bus iškelta Lenkijos mažųjų skundai del persekiojimų. Vokiečių mažumos skunda iškelsianti. Vokiečių o ukrainiečius palaikysianti Anglija. Ypač žiauriai elgiasi lenkų kariuomene su ukrainiečiais. Kankinami dar žinotai mažų vaikų ir dvasininkai.

— Minėtame posėdyj Vokietija inėsianti taip pat Klaipėdos vokiečių skunda del tariamo autonomijos statuto laužymo iš Lietuvos pusės.

ISPANIJA

Diktatorius Berenguer pareiškė, kad Kovo 1 d. įvyksią Ispanijoj rinkimai į parlamentą (cortės). Būsianti leista priešrinkiminės agitacijos laisvė. Kol kas šalį yra apgulos stovis ir cenzura.

— Prancūzų laikraščiai netiki, kad galėtų įvykti rinkimai ir valstybinės tvarkos krizis pasibaigti ramiai. Respublikonai turi pakankamai jėgų sukelti naują revoliuciją. Buvusi revoliucija nepavykusi delto, kad nesusitarta su visa kariuomene ir susiginėjo dvi didesės darbininkų organizacijos.

— Ramon Franco atvyko į Belgiją, iš kur važinėsiąs į Paryžių tartis su respublikonais.

SOV. RUSIJA.

— Nepavykus deryboms atsinaujino mūšiai tarp Užkaukazio sukilėlių ir raudonosios kariuomenės Alkatišo apeliokėse. Raudonarmiečiai žiauriai kovodami išžudė daug sukilėlių ir sušaudė kelis tautinio Kaukazo judėjimo vadus.

— Minsko apeliokėse nuolat vyksta kaimiečių sukilimai. Apie 2000 asmenų sunaikino Minske daugybę sovietų įstaigų. Pastarais dviem mėnesiais sušaudyta 95 sukilėliai ir apie 250 ištremta.

— Belgų socialistų vadas Vander velde, kuris neseniai lankėsi Sov. Rusijoj, savo praskalboj. pasakyoj Paryžiaus darbininkams, taip nupieše darbininkų būvį S. Rusijoj.

Pirma, ką pastebėjo, tai begalo skurdus jų gyvenimą. Maitina i jie viena joda diona. Trūksta pieno, sviesto, kiaušinių, sūrio ir k. būtinų maisto produktų.

Antra, tai Sovietų pastangos pavertsi S. Rusiją iš žemdirbių šalies į žemdirbių ir drauge pramonės šalį.

Vanderveldė baigdamas pasmerkė Sovietų diktatūrą, kuri tik teorijoj (žodžiais pripažįsta darbininkams teises, o praktikoje jas neigia.

KINIJA

— Apskaitilnojama, kad 1930 metais tarpusavėse kovose žuvę apie 315,000 kiniečių. Kovos yra apėmę toli gražu ne visą Kiniją ir tikimasi, kad 1931 metais kovos aprimsiančios.

AMERIKOS J. V.

— Pietų Amerikos konsulai surengė didelį balių, kurio grynas pelnas skiriamas parvežimui į P. Ameriką suvargusių bedarbių pietų — amerikiečių kurių viename tik New Yorke esą apie 10,000.

— Teatro „Paramont“ raštinę užpuolė vienu vienas plėšikas ir pagrobęs iš išdininko 11,000 dolerių — pasislėpė.

INDIJA.

— Indų kovos už nepriklausomybę tęsiasi atskirose vietose. Sharrawaddy apeliokė mūšij su anglų kariuomene žuvo 150 sukilėlių ir 250 buvo sužeista. Kituose vietose įvyko mažesnių susirėmimų.

— Neseniai grįžo į katalikų bažnyčią beveik visi jakobitų sektantai su savo arkivyskupu. vyskupu. 13 kunigų ir daugeliu vienuolių.

Vienoj Malaboso provincijoj jų gyvena apie 400,000. Jie buvo atsiskyrę nuo katalikų bažnyčios jau 14 šimtmečių.

TURKIJA.

— Smyrnos provincijoj prasidėjo magometonų tikybiniis prieš revoliucinius judėjimas. Vyriasybė paskelbė apgulos stovį.

PRANCUZIJA.

Marinamas Joffre.

— Miršta maršalas Joffre. Jis yra garsus tuo, kad 1914 metais su nedidele ant greitųjų surinkta kariuomene sulaukė vokiečių armijų antpuoli ties Marne upe, kurie sugniuždė Belgiją grąsino paimti Paryžių ir okupuoti visą Franciją. Atkaklus Joffre's pasipriešinimas davė laiko Anglijai atsistai savo kariuomenę ir atstumi vokiečius atgal. Dabar Joffre yra 79 metų amžiaus. Atsinaujinus žaizdoms jam chirurgai nupiovė koją ir nėra vilties, kad jis pasveiktų.

ITALIJA.

— Marinetti, Italų akademijos narys, kalbėdamas Milane ėmė propaguoti futuristišką (ateities) virtuvę. Jo sugalvotų valgių sąrašė figuruoja — sriuba iš rožių ir saulės, mėnulio šviesa sušaldytos antys ir t. t. Klausytojai išsižioję jo klausė, bėt kuomet jis ėmė peikti italų mėgiamus makaronus ir „spagheti“, tai publika jį nušvilpė.

Laiskas Redakcijai.

Palma - Sapezal

XII 26-1930

A. Gerb. Redaktoriam.

Nuolankiai prašome patalpinti šį mūsų laišką Tamstos redaguojamame laikraštyj.

„L. Aidas B.“ 27 n-ry buvo patalpintas straipsnelis „Atviras laiskas“. Paskaitėms jį pasidarė nei šis, nei tas... kad taip skaudžiai nešvariais sakiniais puldinėjami be jokio reikalo nekalti asmenys, kurie su pasirašiusiais po tuo straipsneliu neturi nieka bendra, daži jų nepažįsta.

Jie reikią pasipildinimą iš K. A. kurs būk neteisėtai pasisavinęs kitų asmenų vardus savo nuomonėi išreikšti. Bėt štai K. A. aiškiai jums sako: - juk aš pats esu savo nuomonij savininkas ir iš jūsų nereikalauju skolinis. Pasipiktinimą pasilikite sau, o aš teisingai ištartus savo žodžius spaudoje neatsaukiu ir neatsauksiu.

Rašant atvirą laišką jums reikėjo prisiminti, kur gyvena K. A. ir kur jūs. K. A. gyvena Noroje ir ten gyvena daugiau lietuvių, o jūs Velzoj. Atstumas kolonijoj viena nuo kitos yra du ar trys kilometrai. o „Palma - Sapezal“ yra bendras visiems laišku gavimo antrašas.

Žinoma, apsiriko jūsų raštininkas Kita kartą pasijieskokit geresnio raštininko, kuris švaresnėmis mintimis galėtų protauti. O jūs, kurie po tuo laiškučiu pasirašėte, gėriaus būtumete padarę, kad savo vardo žmonių akyse būtumete nežeminę. Gailą nesusipratėlių, bėt nieko - susipras toliau...

O mes, kurie siuntėme brolišką sveikinimą „Lietuviui Brazilijoj“ ir jo bendradarbiams n-ryj 49. pasirašome pilnomis pavardėmis,

K. Ambrazevičius, H. Skripka, F.

Andriūnas, D. Špuris.

Nora.

SUKRUTO.

Susirinkimas žemės ūkių reikalui.

Gruodžio 28 d. šauktas prirengiamasai pasitarimas lietuvių kolonizacijos klausimū sutraukė virš 40 žmonių. Nors lijo ir susirinkimas buvo paskelbtas trumpai, nežymioj vietoj, vienok jau prieš trečią val. „Liet. Braz.“ redakcijos butas buvo grūste prisigrūdęs. Tas parodė didelį lietuvių susidomėjimą žemės ūkiu.

Dauguma atėjo, matoma, tik išgirsti kokių patogių sau naujienų ir visą laiką tylėjo, bėt atsirado asmenų kurie atėjo su aiškiu savo nusistatymu ir jį gynė.

Taip J. V. Tėvūnas reišė nuomonę, kad lietuviams reikia kurtis Rio Grande do Sul estadoje vietinė valdžios pagalba, nes ten esą mums palankesnis klimatas ir galima verstis mums įprastu ūkininkavimo būdu, nes ten auga tie patys javai ir daržovės, ką ir Lietuvoje.

Viens, kits iš susirinkusių pastebėjo, kad Rio Grande do Sul esą pigūs produktai ir nesą gerų uždarbių.

Tuomet p. J. V. Tėvūnas perskaitė žinias gautas iš S. Raulo agrikulūros direktorijos, kuri siūlo žemių ūkiams parduoti šionis sąlygomis; Žemė yra pasteny Paranos estados 78 kilometrai nuo Itararė gelžkelio stoties, ties miesteliu Itaporanga, į kurį eina geras plentas. Žemei mokama nuo 96 ligi 217 mlr. už alkerį penkiomis dalimis iš kurių vieną penktą dalis įmokėtina užsisakant ūkį. Kolonijos yra 10 ir 20 alkerių didumo. Palengvinti mai yra tokie, kokie buvo skelbti „Liet. Braz.“ Nr. 51 vyriasybės dekrete.

P. Staliauskas reišė nuomonę, kad reikia reikalauti iš Braz. vyriasybės žemės, už kurią nereikėtų bent penkis metus mokėti.

Kitas asmuo reišė nuomonę, kad Lietuvos vyriasybė turinti užjurti didelius žemės plotus ir ten sutraukti visus Brazilijos lietuvius, bei juos ap rūpinti visais ūkio reikmenimis.

P. Vilkas prieš tokią nuomonę už protestavo ir pasakė: - prastas tas žem dirbys, kuris pasitiki pašalponis. Toks niekad nebus geras žemdirbių. Mano vienatinė pašalpa, sakė p. Vilkas, buvo mano penki pirštai, kurių pagalba pradėjau ūkininkauti ir dabar štai podvie jų metų jau savarankiai ūkininkauju ir turju pelno.

P. Vilkas siūlė nuomoti žemę netoli didesnių miestų, arba luti dirbti iš pusės.

Išsitarus dar keliems asmenims savo nuomone, kun. Valaitis pasiūlė išrinkti tris komisijėles, kurios geriau ištirtų iškeltus klausimus ir raštu pateiktų savo konkrečius projektus kitam susirinkimui, kuris nutarta sušaukti Sausio 11 d. 12½ val. S. Antonio do Pary salėje.

Išrinkta šios komisijėlės: 1) žemės nuomavimo projektui išdirbti - p. p. J. Vilkas, Staliauskas ir Kaškevčius 2) žemės pirkimo projektui ištirti - p. p. J. V. Tėvūnas, J. Šimbelis ir Miškinis 3) valdiškos žemės gavimo sąlygas sužinoti - p. p. Vilčinskis ir V. Paugalis

Komisijėliū nariai pasilikę vieni toliau dalinosi savo nuomonėmis. J. V. Tėvūnas pageidavo, kad lietuvių pradėtų organizuotis mažais 5-10 šeimynų žemdirbių būreliais, kur vieni kitus gerai pažįsta, kad kaimynistėje lengviau galima būtų bendradarbiauti be kivirčių ir nepasitikėjimo. Be to patarė besioiganizuojant į būrelius ne užmiršti prisikabininti reikalingų naujakuriams amatininkų.

Kiti nariai irgi reišė nuomonės, kad busimom žemdirbių organizacijon turi būti priimami tik blaivai, darbštūs žmonės. Organizacija turi būti tvierama tuomet, kuomet bus surasta tinkama žemė ir užtikrinta galimybė joje įsikurti

J. V. T.

Skaitykite ir platinkite

„LIETUVI BRAZILIJOS“

S. P. L. K. Bendruomenė.

Narių mokesniai nuo 21. IX iki
28. XII.

3. Klimaitis Jonas 5\$00, 4. Klimaitis Juoz. 2\$0, 8. Meškiniš Gasp. 19\$400, 10 Sakalauskas Vinc. 1\$0, 22. Karolis Julė 2\$0, 24. Gadliauskas 13\$0 26. Malinauskienė J. 7\$0, 30. Kordiszevski A. \$400, 41. Petruoka Pr. 1\$200 44. Bartkus Juoz. 2\$600, 46. Beividas D. 8\$0, 47. Laurinaitienė 1\$0, 51. Bal-sevičius Ant. 13\$0, 62. Staniukynas K. 2\$0 70. Zibolis Ignas 11\$0, 75. Mus-teikis K. 2\$800, 77. Nanortonis Al. 2\$0 83. Aleliūnas Al. 2\$0, 89. Kligys Ant. 2\$0, 94. Šimbelys J. 10\$0, 109. Joku-bauskas K. 2\$0, 111. Guščiauskas St. \$400, 112. Korsakas Aug. 4\$100, 124. Indrijauskas S. 1\$900, 136. Čelkevičius Jul. 10\$0, 155. Ralinauskas M. 2\$0, 169. Raušilas J. 4\$0, 173. Gladutienė R. 9\$500, 175. Astrauskas M. \$500, 176. Šliamba K. 3\$0, 177. Kriukas J. 4\$600 181. Stankevičius M. 3\$0, 185. Mituzas V. 4\$0, 224. Šatas Vl. 3\$0, 243. Petraitis A. 1\$0, 265. Klausaitis Pr. 2\$0, 266 Kraškauskas A. 2\$0, 289. Diržys P. 2\$0, 303. Moisievičienė S. \$500, 313. Marcinkevičius Ad. 2\$0, 320. Stugen-čiūnas T. 2\$0, 322. Medienė L. 2\$0, 335. Ciranka Pr. 1\$0, 342. Našlėnas St. 2\$400 349. Zigmontienė Elz. 2\$500, 351. Dze-ventauskas Dr. \$200, 352. Mačiulis Jo-nas \$500, 353. Gudeliėnė Kar. 2\$100-354. Marmokienė Gr. \$900, 356. Jurko, nytė Al. 11\$0, 357. Galinskienė An. \$900, 358. Zdanovičius K. 2\$500, 359. Grabauskas Ant. 4\$0, 360. Stankevičius R. 3\$0, 361. Stankevičienė Mag. 1\$0, 362. Kavolis V. 1\$500, 363. Vaskevičius Just. 2\$0, 364. Šeškytė Urš. 1\$500, 366 Miškiniš St. 1\$0, 367. Miškiniš Dal. 1\$0 368. Čebatarūnas J. 1\$0 369. Stasiu-levičius J. 2\$0, 371. Angulevičienė Urš. 3\$0, Gaurilius Juoz. 11\$0.

Iš viso nariai su neužsiregistravusių aukomis sumokėjo 272 mlr. 600 r. Išlaidų (choro vedėjui) nuo 21. IX iki 31. XII buvo 300 mlr. Išde yra 127 mlr. 400 r. deficito, kurį padengė kun. J. Valaitis.

— Dar karta primenama, kad tik tos aukos eina lietuvių pamaldoms išlaikyti, kurios yra aukojamos vokuose. Vokų galima gauti zakristijos raštinėje.

Bern. Brazdžionis.

Už paskutinio vakaro

Paskutinis vakaras užgėso
Ir nei gando nepaliko, nei žymės...
Nežinia, ką kitos dienos neša.
Nežinia, ar kitos vasaros žydės.

Ir suėjo ir sustoję minios
Prie kitų dienų kitos angos,
Ir banguoja alkstančios krūtinės
Viltimi giedrėjančios aušros.

Siekia krūvinos iškeltos rankos
Kita laime, kito ryto vainikus
Ir nežino, kad žmogaus svjonės menkos,
Kad seniai užvertas jo dangus.

— Laime, laime, — prašo šaltos lūpos.
Laime, — šaukia alpstanti širdis.
O likimo žodžiai skaudūs, žodžiai rūpūs.
Nepasako kur rytojus, kur naktis.

Ir pakyla baltos vėliavos į dangų.
Ir pakyla norai, viltys, pažadai.
O pravėrę išvakarių langus
„Saulė, saulė“... — gieda angelai.

„Ši“

SV. CECILIJOS CHORAS.

Koncertas ir vaidinimas.

Sausio 18 d. 12½ val. po piet. S. Antonio do Pary salėje įvyks Šv. Cecilijos choro rengiamas koncertas ir 3 v. komedijas „Pinigėliai“ vaidinimas. Pelnas eis savo pianinui įsigyti. Pakvietimų galima gauti pas choro narius.

PAULO LIET. KRONIKA

Naujų metų sutikimas.

Iniciatorių grupė, Tėvų Komitetui leidus, surengė Naujųjų Metų sutikimą Mokos pradžios mokyklos bute. Dalyvavo apie 40 asmenų, daugumoje suaugę — vedę.

Naujus metus sutiko visi linksmai giedant Tautos Himną, pritariant muzikai. Toliau ėjo sveikinimai.

Apie 4 val. ryto, šiek tiek ūpas nupuolet, nes apatėje mokyklos salės, restorane, beždandami bilijardus, keli brazilai susipė ir atvažiuos policijai jie tapo areštuoti, o kartu ir keli Naujųjų Metų sutikimo dalyviai, kurie iš smalsumo nuėjo pasižiūrėti postrinių scenos. Visi tapo tuojau paleisti.

Kiek teko patirti, iniciatorių grupė, likusius nuo sutiktųjų pinigų žada paaukuoti mokyklai. Geras dalykas!

Buvęs.

Vaikų eglutė Mokoje.

Grudžio 28 d. „Dr. Vinco Kudirkos“ liet. prad. mokyklos Tėvų komiteto pastangomis buvo surengta eglutė Vaikų prisirinko apie šimtas. Žaidė linksminosi aplink papuoštą eglutę geru ūpu, bet dar labiau pakilo vaikų ūpas kuomet orkestrui griežiant maršą apsilankė „diedukas“ ir juos apdovanojo dovanomis.

Pažadus keletą tautiškų žaidimų 5 val. vak. visi kaip vaikučiai taip ir jų tėvai geroje nuotakoje skirstėsi namon.

Buvęs.

Šeimyninis pasilinksninimas.

Grudžio mėn. 28 d. „Dr. Vinco Kudirkos“ mokykloje Tėvų Komiteto buvo surengtas šeimyninis pasilinksninimas. Žmonių buvo tiek daug, kad dėl vietos trūkumos pavėlavusieji pakvietimų negalėjo gauti. Pažyva, kad nepaisant blogo oro prisirinko netik Mokos jaunimo bet atvyko ir kiti miesto daly. Girtų pastebima veik nebuvo. Gražiai be jokių nesipratių į pasilinksninimą jaunimas 12 val. nakties maršo lydimes, skirstėsi namo.

Laukiama daugiau tokių šeimyninių pavyzdinių pasilinksninimų!

Buvęs.

N. Metų Sutikimas.

Šv. Cecilijos choras su būrelių savo prietelių N. Metus sutiko „Lietuvės Brazilijoje“ redakcijos bute. Sutikimas buvo tikrai jaukus, blaivus ir malonus

PRANESIMAI

Muzikos mylėtojams.

Prie Šv. Cecilijos choro organizuojamas stygų orkestras, kurį vesti sutiko p. Vl. Ogževaila. Tad visi kam rūpį muzikos menas, kviečiami prisirašyti. Prisirašyti pas chorvedį p. Mažeiką, pirmadienis, trečiadienį ir šeštadieniais nuo 7 — 9 v. v. Salėje S-to Antonio do Pary ir sekmadieniais prieš ir po pamaldų.

Iniciatoriai.

Padėka.

„Dr. Vinco Kudirkos“ pr. mokyklos Tėvų komitetas reikią padėką visiems prisidėjusiems prie renginio eglutės, ir už darbą rengiant šeimyninį pasilinksninimą mokyklos naudai.

Tėvų komitetas.

Padėka.

Villa Anastacio Dr. Jono Basanovičiaus vardo lietuvių prad. mokyklos Tėvų komitetas visų tėvų vardu visiems atsilankiusiems į Naujiesiems Metams surengtą vaikų eglutę — vakarelių, ir suaukavusiems mokyklos naudai 76\$500 reišų taria širdingą ačiū!

Tėvų komitetas.

Vedybos.

Nekalbėsiu čia, jaunime, su tavim apie plačias ir aukštas gyvenimo teorijas, vien tenkinis pasidalindamas mintimis apie svarbių jaunystėje vedybų momentą, t. y. ką privalo kiekvienas apsidėdant žinoti.

Dauguma kaip tik atsiranda progą apsigėdinti ar ištekėti, susitikus pirmuoju žvilgsniu puola vienas antram glėbin ir štai jau gyvenimo draugai — šeimyninės laimės palydovai. Bet kaip skaudžiai kartais apsirinka: vietoj džiaugsmų ir svajotos laimės sutinka didžiausią apgaule, neapykantą, barnius o galų gale atsiskirimą. Kame čia kaltininkas, kas sugriovė ramias jų svajones? Tai tie patys jaunėji, kurie prieš apsidėdant, atsidavę akiai vienas antram, nepermatę blogųjų vdydžių dūli svajotos jų laimės turėjo žlugti. O tokių vdydžių tarpe jaunimo, ypač Brazilijoje yra begalė.

Kad išvengus nesusipratimų siekiant rimto šeimyninio gyvenimo, reikia prieš apsidėdant į visa rimtai pažvelgti, pažinti vienas antro fizinio (kūninio) ir dvasinio gyvenimo savybių stovį. Kad susėkti gerasias ir blogasias puses pirmas žvilgsnis reiktų kreipti į dorą, nes doriems esant, nėra jokio pavojaus nukrypti nuo proto nusiustatymo — šeimyninės laimės. Pasakysit man, brangieji, kad žmogaus širdis ir protas pažinti negalima: kad kiekvienas prieš apsidėdant yra švelnus ir nuolaidus, kiekvieno širdis malonumo pilna.

Tiesa, pažinti sunku, o labiau tame laike, kada žmogus įsimyli, nes meilė lyg ta burtininkė visa sužavi ir mes mylimo asmens klaidų įvertinti negalime. Jos drauge su mylimu asmenimi atrodo mažos, švelnios ir mėgiamos. Bet nelaidžiant meilė save apakinti ir šaltu protu žiūrinti į patinkamą asmenį — dorą pažinti nesunku.

Jaunuoliai — lėš trokštantieji rimtos šeimynos, labiausiai vengia alkoholiškų (girtuoklių) ir tokiems — tokioms neprivalo pasižadėti, nes kitaip ne vien prasižengia gyvenimo laimė, bet drauge neša didžiausią atsakomybę visuomenei. Tėvai alkoholiškai nesugeba būti tinkamai šeimoms vadovais. Jie esti laimės griovėjais, šeimos ardytojais, vaikų tvirkintojais. Tokių tėvų vaikai kenčia fiziniai ir dvasiniai skurdą, o su jais drauge ir visuomenė.

Taip pat atsiranda nesusipratimų vedusių tarpe, kada jaunuolis — es silpna vilia, nepastovus būdas. Valios silpnumas nėra iš prigimties, bet įgijamas netinkamai auklėjimu. Tai blogiausioji yda, kada jaunuolis — lė pirmą kartą susitike, tuoj įsimyli ir jau tariasi apsigėdinti. Už savaitės sutiko antra ir vėl tas ta pati meilė, pasižadėjimai, tos patios priesaikos ir t. t. ir t. t.

Tokie jaunuoliai — lė ir apsigėdę nekitaip elgiasi, tik kitų formoj: sutikę žavingesnius akių žvilgsnius jaunimas juos traukte traukia, o pasipriešinimo galė — (valia) senai nuslopinta turi pasiduoti. Iškilus aiškėn, slaptei „meilė“, šeimyninis gyvenimas pragaru virsta. Taigi tie jaunuoliai — lė kurie prieš apsidėdant daugumai širdį buvo atidavę, šeimyniniam gyvenimui netinka.

Šeimyninio gyvenimo pirmaeilis, tikslas yra išauklėti tinkamai sveiko kūno ir dvasios vaikučius. Kad atsiekus viršūmėtą tikslą patys tėvai turi būti sveiki kūno ir dvasia. Ir priežodis sako: tik „geras medis, gerą vaisių veda“.

Jaunuoliai prieš apsigėdant privalo ir pilna teise turi reikalauti iš vienas antro sveikatos liudymo t. y. kad gydytojas patikrintų sveikatos stovį. Tuo būdu apsaugojama ne vien savo bet ir būsimos šeimos narių sveikata. Nes dabartiniam laike begalo išsiplėtoję iškrūpimai ir nenormalumai. Gydytojų kabinetai rodo, kad daugiausia siaučia užkrečiamos venerinės ligos, iš kurių didelis nuosimtis tenka europiečiams. Užsikrėtus minėta liga gydymasis užsietas nuo vienu iki šešių ir daugiau metų, čia pareina nuo sifilio bakterijų stiprumo ir ligos įsisenėjimo. Bet ligonis — nė palankes keletą mėnesių

ambulatoriją, šiek tiek apsigėdę, taria sau sveiki esą, metą ambulatoriją, ir vėl žengia „meilės“ kelias arba jau skiriasi sau gyvenimo drauge-draugą apsigėdę užkrečia ne vien savo išrinktąją, bet ir niekuo nekaltus, savo kudukius.

(Šie patarimai tinka daugiau miesto pavirkiusiam jaunimui. Red.)

O, kiek yra paveldėta iš prigimties nenormalumų, del kurių visas šeimyninis gyvenimas virsta skurdu ir vargu.

Sveikatos stovį nustatyti gali tik gydytojas. Čia nėra koks gydytojų prasimanymas ar garbinimas, bet išmintingas apsisąuojimas ir išvengimas nesusipratimų, del kurių kitiems amžinai reikia galėtis.

Stud. med. V. Morkys.

IVAIPENYBĖS.

Kiek nuostolių Lietuva i-padarė didysis karas.

Štai kaip atrodo 1919 m. surinktos N. Lietuvos valdžios žinias apie padarytus Lietuvai didžiojo karo nuostolius.

Kiek rusų valdžia betarpiai per didelį karą padarė nuostolių, negalima tiksliai įvertinti. Žinoma tik, kad rusai, bėgdami iš Lietuvos, išsivežė 27.000 arklių.

Vokiečių okupacinė valdžia per 4 metus padarė Lietuvai nuo dviejų iki 2 1/2 milijardų litų nuostolių. Įvairiuose srityse padaryti nuostoliai šiaip atrodo: galvijų, arklių, kiaulių, paukščių išvežta už 650 mil. litų; mašinų, javų pašaro išvežta už 500 mil. litų. Mišku urėdijos apskaičiuota, kad akupacinė vokiečių valdžia iškirto plikai 42.000 ha. miško ir 54.000 ha rinktinai: turint galvoj, kad miškas buvo kertamas neprisilaikant jokios tvarkos, padaryta nuostolių 1/4 milijardo litų; jei atnesime suvartotą mišką krašto reikalams, gausime, kad vien miško buvo išvežta už 200 milijonų litų.

Kalbant apie padarytus nuostolius negalima užmiršti to, kad vokiečių okupacinė valdžia plačiai vartojo priverstiną darbą. Tai dvejopai buvo daroma: arba imdavo iš krašto 20 — 30 metų vyrus ir siųsdavo į Vokietiją, kur jie dirbdavo už menką atlyginimą arba čia pat pristatydavo dirbti. Tokiu būdu lietuviai darbininkai dirbo pas vokiečius per kelierius metus apie ketioliką milijonų dienų ir už tą darbą jiems nepri-mokėta apie 200 mil. litų.

Aukščiau minėti nuostoliai padaryta priverstinu keliu, o dabar pridėkime nuostolius, padarytus karo kovų Lietuvos gyvenamose vietose sudėginta dėl karo kovų 1.200 kaimų, virš 1.500 ūkių, virš 2000 vienkiemių, 300 dvarų, apie 70.000 trobsių įvairiuose Lietuvos miestuose.

— Amerikos J. V. 1929 metais vyriausybė gavo 400 milijonų dolerių mokesčių už tabaką.

— Vokietijos valdžia iš tabako dirbinių gauna apie 1 milijardą markių mokesčių ir muitų.

Ausys danguj, savininkas — pragarė

Kartą mirė dievobaimingas magometonas ir kai atvyko į dangų angelas jį visur vedžiojo rodydamas naujosios jo tėviškės idomybes. Galų gale jie atėjo į kambarį, kur dideliai nustebeš šventasis magometonas pamatė ilgas ilgiausius stalus apkrautus žmonių ausimis ir liežuviais.

Nustebeš paklausė savo vadovą, ką tai reiškia.

— Matai, tarė angelas, čia yra ausys tų, kurie visad mečėtėj klausėsi Alacho žodžių, bet niekad jų nepildė. Todėl į dangų atėjo tik jų ausys, o jie patys pragarė. Liežuviai tai tų, kurie visuomet dievobaimingai kalbėjo, bet niekad taip nesielgė. Jie irgi pragarė, o į dangų atėjo tik jų liežuviai.

Kolonizacijos reikalai.

(Balsas iš provincijos).

Krizis ir staigi bedarbė užtikto mus netikėtai ir nepristengusius. „Placiai“ begyvenę tą krizį pajuto pirmutiniai ir skaudžiai nukentėjo už savo netaupumą. Kiti taupesni irgi apsvyūrė, nes nelaikydami pinigų namie ar banko pirkto žemės sklypus mieste išsimokėjimui ir kas mėnuo mokėję paskutinius savo „pagamto“ likučius. Jie tikėjosi, kad darbai neužsibaigs ir jie įsigis nejudomą turtą, kuris neduos nuostolio, kaip kad pinigai, kurių vertė dažnai sumažėja. Tiesa, jų įmokėti pinigai nežuvo, bet kiek vargo buvo kol sukrapštė paskutinius reišius, kad tik sklypas nežūtų. (Dar klausimas ar dau geliumi nežus? „Liet. Braz.“ redakcija patarė savo Nr. 50 iš 1929 m. ir Nr. 6 iš 1930 m. atsargiau elgtis su žemės sklypų pirkimu. Red. pastaba.)

Ras kita lietuvių kolonizacijos reikalai. Jį „Lietuviai Brazilijoje“ dažnai kėlė aikštėn. Lietuviai kolonistai irgi rašė, kad Brazilijoje ūkininkams bedarbės nėra. Tai tiesa, bet kitas klausimas, kaip ta žemė išgyti, vpač dabar tuo bedarbės metu? Dabar gal kas ir labai norėtų pradėti ūkininkauti, bet neturi lėšų, o pirma jam ir mieste buvo gera: jo ne su pyragu būtų neišprašęs, nė su botagu neišvaręs.

Kirsteinai ir kiti buvo pradėję kolonizacijos darbą, bet deja jie dirbo tik savo kišeniui ir daugelį atbaidė nuo kolonizacijos.

Atskiros šeimos irgi pirkto savo iniciatyva atskirose, mišrose kolonijose žemės, įmokėdami dalį kainos. Jie norėdami nupirkti kuo daugiau sukio visus savo pinigus, nes tikėjosi likusius pinigus išsinokėti geru derliumi, brangiomis vaisių kainomis.

Bet pažūrėkime kokias jų dabar padėtis. Perkant žemę jų kainos buvo aukštos: kukurūzų maišas 15-18 mlr., pupelių ir ryžių 30-40 mlr., vatos 20-30 mlr. ir t. t. o dabar? Dabartinės kainos yra šios: kukurūzai pernai buvo 4 mlr., o dabar 6 mlr., pupelės ir ryžiai 8-10 mlr., vata 10 mlr., kava vieton seniau buvusiam, 40-45 mlr., da-

bar nukrito iki 8 mlr. (su žieve) Čia žinoma kalbama apie kainas provincijoj, ne didmiestyj.

Tai kas darytj kolonistui, kaip jam išsinokėti už žemę ir kitus reikmenis? o čia gula ant sprando nuosimčiai (12%)

Iš to aišku, kad neorganizuota, masinė kolonizacija yra nesąmonė. Pirmiausia tai yra sunkus rizikingas žingsnis, nes niekam materialiai nepadedant, ar nors nepatariant ir moraliai neparemiant prasideda beviltis blaškymas. Naujakurys nustoja pasiryžimo ir išvermės. Antra, lietuviui gyventi tarp svetimų nelinkima. Dažnai tenka išgirsti iš kolonistų:

— Būtų nebloga gyventi, bet neramu, nes nėra daugiau lietuvių. Tai tiesa: tarp sferintaučių nenalonus gyvenimas. Todėl reikėtų organizuoti imtis kolonizacijos darbo, nes ligi šiol daug lietuvių ūkininkų vargsta Brazilijoje pavieniui.

Pradėjęs patiemis rimtą organizuotą kolonizacijos darbą, manau ateity mums pagalbion ir Lietuvos vyriausybė kuriai vėliau atsilygintume.

Tad juo greičiau pradėsime tą rimtą ir naudingą darbą, jno greičiau pasibaigs mums bedarbė.

V. A. Ipė

Nauji Metai

Suskambėjo liūdnei varpas
Glūdumoj nakties žvaigždėtos:
„Nuo šio laiko mūsų tarpe
Užmirštini jau palydėtasi!“

Suskambėjo liūdnei varpas
Glūdumoj nakties žvaigždėtos:
„Nuo šio laiko mūsų tarpe
Vienybė, laimė ims klestėti!“

Nauji Metai! Nauji Metai!
Veržias iš tūkstančių krūtinų:
„Ukyti, su vižtus mes pametę
Bendrai užtrauksime sutartinę!“

Nauji Metai neša laimę
Tiems, kurie vienybėj būva.
Mes nežvelkime į juos su baime,
Bet su didžia vilėjų krūva.

G. Faustas.

LIETUVIAI BRAZILIJOS.

Minas Geraes pyragai.

P. Jonas Nekrašas 19. XII sugrįžęs iš Minas Geraes estados papasakojo šitokių naujienų. Jis dirbo aukso kasyklose Muro Velho. Darbas labai sunkus, karštas, po žeme. Uždarbis 7500 R. už 8 val. darbo ir 74 miliaj premijos už nesugaištas 24 dienas. Lietuviams dabar nėra vilties ten gauti darbo, nes keiči girtuokliai ir peštukai sugadino ten lietuviams vardą.

Beto p. J. N. dirbo Sabara miestylyj Belga Mineira geležių fabrike. Tenai darbas pakenčiamas. Darbas 12 valandų, atlyginimas 800 R. į valandą viduje prie liejimo, o lauke po 600 R. į valandą. Ten dabar reikalauja apie 20 darbininkų.

Beto dirbo prie geležkelio statybos, kurs vedamas iš S. Barba į Minas Victoria. Ten prie kasimo darbo atlyginimas 650 R. į valandą. Dirbama 10 val. į dieną. Algos neišmokamos po 5 mėnesius. Gyvenimo reikmens išduodami iš sendelio už brangias kainas. Klimatas Minas Geraes yra toks, kaip S. Paulo, gan mšlonus ir sveikas.

Pastaru laiku atlyginimą išmoka naujai išleistais estados pinigais, kuriuos krautuvės nenoriai ima, o geležkelis (central) visai neima.

Arčiau Bello Horizonte matyt nemaž smulkių naujakurių, kurie verčiasi daugiausia daržovėmis. Fazendos verčiasi daugiausia gyvulininkyste.

Fazenda Coboçu.

Kaip jau buvau rašęs šioj fazendoj dirba daugumoje lietuvių todėl ir Kalėdų laukėme.

Kučių dieną iš priežasties smarkaus lytaus nedirbome, Valgį davė kaip ir paprastai kiekvieną dieną, tik vakare gavoma po 1 butelį vyno ir po didelį maišelį įvairių maštyų riešutų.

Kadangi prieš pat Kalėdas fazendoje buvo gautas skubus pareikalavimas bananų ir, kad nesutrukdžius galavio kuris turėjo išvežti juos, visą pirmąją Kalėdų dieną dirbome.

Baigę dienos darbą lietuvių susirinkę barake pasikalbėjome apie savo

tėvyne Lietuvą: kaip šventėme Kalėdų šventes gyvendami joje ir padainavome lietuviškų dainų.

Tuo ir užbaigėme nuobodžias šių metų Kalėdų šventes.

K. Gruzdas.

Nova Odessa lietuvių.

Grud. 28 d. liet. žemdirbių — kandidatų susirinkime atsilankęs iš N. Odessos p. Vilkas suteikė įdomių dainių apie tenykščio gyvenimo sąlygas.

Apie N. Odessa gyvena apie 700 latvių, ūkininkų, kurie apie 15 metų blaškėsi po Braziliją, apsisosto N. Odessoj. Nuo latvių nuomoja žemės keleta lietuvių. Moka po 80 — 120 mlr. už alkerį į metus. Nuomojama 3 — 10 ūai metų po 10 alkerių.

P. Vilko nuomone geriausia žemė nuomoti, (ar pirkti) arti geležkelio ar didelio miesto. Geriau žemės mažiau ir už ją mokėti brangiau gauni už ūkio produktus. Pav. Nova Odessoj, kuri yra 4 — 5 val. geležkeiu nuo S. Paulo mokama bulvių maišui 10 mlr., pupelių — apie 15 mlr., ryžių — 21 — 23 mlr., vatos — 11 — 12 mlr., kukurūzų 8 — 10 mlr., su pristatymu į stotį o toliau nuo S. Paulo mokama pigiau.

Ūkininkui (nuo ūkininkui), kad pradėti ūkis, reikia turėti apie 3 kontai: 6 — 700 mlr. mulams pirkti, 300 mlr. karvei, 600 padargams ir apie kontas maistui, sėklai ir k. gyvenimo reikmenims. Kolonijai įdirbti reikia bent 3 darbininkų.

Alkeris gali duoti du kontu pelno bet sausmečiui, ar lietuviui ištikus gali neduoti nieko.

Bendrai p. Vilkas patenkintas ūkininkavimu, kurį jis pradėjo neturėdamas jokio kapitalo.

N. Odessos apilinkėj perkant mokama apie 1000 mlr. alkeriui.

PINIGŲ KURSAS.

Prancūzų frankas	—	—	—	\$407
Vok. markė	—	—	—	2\$475
Ital. lira	—	—	—	\$542
Doleris	—	—	—	10\$300
Urugvajaus pezas	—	—	—	7\$715
Argentinos pezas	—	—	—	3\$465

Laimės saly.

(Gyvenimo vaizdelis.)

Petras trečią dieną, po atvykimo Brazilijon, gavo darbą, bet ne fabrike, kaip manė, nes - jis vyksta toli į miškus sau darbo ieškoti, duonos kasnio pelynti. Sėdint traukinį, kuris bėga tai į kalną, tai į pakalnę, tai palenda po kalną, Petrus užia ausyse ir mainosi pietų šalies, skurdūs ir žiaurūs regionai. Bet Petru tas nesvarbu, jis tik galvoja, kad uždirbs pinigų... ir... vėl grįš į gimtinę, kurios jau taip pasiilgo, nors tik trys savaitės praėjo, kaip ją aplieido. Bet Petru atrodo jilgas, ilgas amžius! Jis ta'p norėtų vėl būti su savais, taip jų pasiilgo. Petru ima lyg replėmis, spauti širdį ir akyse sužiba dvi sidabrinės ašaros, kurių jis negali sulaukyti...

Štai ta stotis, kurios parašą vos išskaitė Petras: „Cubatão...“ durys užsi kimo keleiviams ir jų „šedonais“, tarp jų matosi ir Petras, ryšulį kietai po pažastim suspaudęs. Žengia jis su didele viltimi, nes gavo darbą, nors jo dar nematė, bet Petras dirbs, o uždirbęs grįš į gimtinę... Ir linksna darosi Petru, nors aplink visi nepažįstami, jam svetimi... Išėjęs iš perono žengia nurodytu keliu, nes saulutė jau ant paties kalno šypsoi, dar valanda ir ji pasislėps už kalno, o Petru dar dvylika kilometrų kelio kalnais, kurių gimtinėj nei nesapnavo, kurie apaugę nežengiamais miškais, pilni savotiško žiaurumo ir nesuprantamų paslapčių. Žangia Petras akmenuotu keliu į kalną, o prakai-tos srovės, lyg po lietaus griovelėliai, sruvena per veidą ir visą kūną. Miške čiuilba paukšteliai. Bet Petras jų neklauso, nes ir paukštelių giesmė jam

nesuprantama - svetima. Gimtinėje jis ir paukštelių giesmės noriai klausė ir ją suprato! Petras tik prakaitą braukdamas galvoja apie darbą... pinigus ir vėl miela gimtinę... Meiliai prisiminė jam gimtinę... sodelis, laukai, kuriuos nuo mažumės arė, akėjo ir savo prakaitu laistė... bet dabar ten gyvena svetimi... jis pardavė... Ir liūdna darosi Petru, nes nauja gimtinė jam atrodo žiauri - nesuprantama. Liūdnei Petras atsiduso ir pasitaisęs ryšulį po pažastim, pagreitino žingsnį ir apžvelgė aplink žiaurius São Paulo apskrities kalnus.

Toli kalno viršūnėje, virtinė barakų, kuriuos Petras turi pasiekti. Osaulitė jau paslėpė savo veidą už kalną... Žingsnis po žingsnio kopia jis kalną. Jau netoli barakai, Petras vos pavėlka kojas. Galvoja kaip atsilės barake ir rytoj jau būtinai eis darban, nes ilgai jau nedirbo, pasiilgo darbo...

Eitė žemų, nešvarių barakų, kuriuose vargsta išsviliai, ieškodami laimės... bet vletoj jos čia viešpatauja skurdas ir liūdnas nusivylimas. Petras sėdi ant kietų narų ir kažka galvoja. Aplink kituose barakuose, dainos, verkimas ir klyksmai, bet Petras jų negirdi ir nenori girdėti. Jis nori būti vienas ir svajoti apie gimtinę. Sutekna apgobė žiaurius kalnus, su jais ir barakus. Darbininkai vakarienių gaminasi. Petrus užvalgė kelis kasnius baltos, kietos duonos ir pasidėjęs po galva, atsivežta iš gimtosios Lietuvos, pagalvėle atsigulė, bet nemigo, nes įvairios mintys sukosi jo jaunoje galvoje. Ilgai vartėsi ant kietų narų, kol užmigo, bet ir miegas buvo neramus, nes pasigėrė vietiniai juodukai klykavo, nuo ko Petras dažnai atbusdavo ir vėl vartydavosi patale.

Anšta. Toli antroje upės pusėjė

aukštai kalne - eilė žiburių. Petras, pakėlęs galvą, žiūri. Jam prisimena Lietuvos kaimelis ir Petras linksmai nusisėpsojo... Štai, pakalnėje, pasigirsta skambus kažkokio rago balsas, kuris nuaidėjo kalnais - tai darbininkus kelia pusryčiauti. Sujudo barakai, Petras ruošiasi apie ugnelę, nes pats turi pasigaminti pusryčius. Prieš kalną užlįsą skuba į darbą darbininkai: juodi, balti saulės idegę suplyšę darbininkai. Su jais skuba ir Petras, bet ne taip kaip gimtinėj, kad dainuodamas, eina jis liūdnas, sunkiai kvėpuodamas, nes nepriprasti jam sunkiai užkopiami kalnai, aplinkui nepažįstami žmonės, ne tokie meilūs kaip gimtinėj...

Darbas. Saulutė šitina kiek gali, daug kaitresnė, negu Lietuvos saulutė. Darbininkai braukdami prakaitą, meta lopetą po lopetus žeme. Kiti rita akmenis pakalnėn. Petras didžiuliu kaju daužo akmenis, prakaito upeliai teka jo jaurių veidu... — „neik, tarp svėtinų laimės nerasi“ — prisimena jam motulės žodžiai, kuriuos ji ištarė jam aplėdžiant gimtinę. — „Taip, motulė man sakė, aš neklausiau, kaip galima, bet po laiko“ — Petras s'ajoja, nepajoy kaip sunkus kūjis iškrito iš rankų... Iš svajonių staiga pabundino jį prižiūrėtojas savo keiksmiais ir išnetinėjimu, Petras vėl kibo darban, nors širdis ir siela verkė...

Taip slinko diena po dienos. Petru naujoje gimtinėj. Nuobodūs, žiaurūs barakai rūstūs kalnai apaugę nežengiamomis girionais, buvo Petru priprasti regionai. Kitų grožybių regėti ne teko, nes mieste apsigyventi negalėjo darbo negavo.

— „Kas nėra buvęs tarp svetimų, toli nuo gimtinės, tas nežino kokį liūdesį ir vargą reikia pernešti netekusiam gimtinės“ — atminė Petras, kokio tai rašytojo žodžius. Su tais žodžiais

dabar jis sutiko, bet ne taip, kaip tik ką perskaitęs, — jis juos dabar pergyvena!.. Dažnai, grįžęs iš darbo, Petras sėdėdavo pas baraką ir mąstydamas. Mąstydamas apie gimtinę - savuosius. Liūdna būdavo Petru, bet nebuvo kam pasiskūsti, jei ir būtų buvę, jis nebuvo skundęs, nes iš to skundo nieko gerol. Geriau būti užsislėpus savy — niekam savo skundo nereikšti.

Taip skurdžiai slinko Petru dienos toli São Paulo apskrities kalnuose. Die nos jam atrodė metais, mėnesiai - amžiais. Petras idegęs saule, išblyškęs atrodė visai ne tas, kaip Lietuvoje: vida linksmas, baltaplaukis - Lietuvos kaimo bernelis... Pagyvenęs keturis mėnesius, kalnuose su sutaupe tris šimtus, bet... ir tuos greitai išleido, nes pasirges du mėnesiai liko be darbo ir reiso kišenėje... Iš ligoninės Petras grįžo dar daugiau išblyškęs ir nusilpęs. Darbe vos atlikdavo dieną, bet ir sirgdamas dirbo, nes matė, kad Brazilijoj be darbo mirties šmėkla žiūri į akis...

Vėl praslinko du su puse mėnesiai kaip Petras grįžęs iš ligoninės darba-vosi. Monotoniškas darbas, jam nusibodo, bet jis dirbo... nes gydytojas patarė grįžti gimtinėj: Petru netiko, žiaurų pietų Amerikos kalnų klimatas. Ne kartą, nakį, Petras sapnuodavo gimtinę, nes diemonis apie ją daug svajodavo. Nors norėdavo be galo grįžti, bet negalėjo, nes pinigų neturėjo. Svajojo kiek padirbės, sutaupe grįžti, bet liga sučiupo kiek galėdama.

Petras visai nusilpo. Jo veido grožis dingo, liko tik šešėlis. Beto lietuvių pasiryži mas nenugalimas, jis iki paskutinės valandos siekia savo tikslą. Petras tikrai tiki grįžti gimtinėj ir likti tarp savų amžinai...

G. Faustas.

(Bus daugiau)

JUS PRIVALOTE PRADĖTI TAUPYTI!

Įdėdami 50\$000 galite atidaryti savo einamąją sąskaitą su 4 ir puse metinių nuosimėjų
Galit kasdien išimti pinigų esant reikalui.

Tiktai

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

DĖMESIO!

Jei norite nešioti rūbus gerai pasiūtus, tai visi kreipkitės į mano rūbų siuvyklą

Rua Caninde Nr. 80 — Bonde Nr. 49 — Caninde

Darbas atliekamas greitai ir gerai. Mūsų Tautiečiams daroma didelė nuolaida.

Siuvama ir išsimokėjimui. Susikalbama visomis Europos kalbomis.

Siuvama taip pat ir moterų rubai

PETRUITIS

Gyvenamas butas Rua Madeira, 17.

NAUJA PIRTIS

SU VONIOMIS.

NUO 7 VAL. RYTO IKI NAKTIES.

Vonia su šiltu vandeniu ir baltiniais 2\$000. Bendra pirtis su šiltu ir šaltu vandeniu bei baltiniais — 2\$000.
Taip pat daromi masažai, kerpami plaukai ir skutamos barzdos.

Rua Tenente Penna, 29 Bom Retiro

Bondės: 53, 55, 21 ir 23. Auto bondės — Bom Retiro.

Geriausia dovana

mūsų namiškiams Lietuvoje bus padaryta, jei jiems pasiūsim «LIETUVIS BRAZILIJŲ». Jie ten skaitydami, mūsų laikraštį sužinos, kaip mes gyvenam, kokį vargą keniam, ir turės pilną supratimą apie pačią Braziliją.

Tad nepasigailėkim kelių aušrelių ir pasiūskim jiems įdomiausių ir rimčiausių visoj Pietų Amerikoj laikraštį «LIETUVIS BRAZILIJŲ».

Metams prenumerata Lietuvoje tik 18\$000.

Užsisakant iš Lietuvos — 2 doleriai.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

(įsteigta 1899 metais)

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) Sã o Paulo.

RUSIŠKA PIRTIS

Atidaryta šeikiadieniais nuo 2 iki 10 val. nakties. Sekmadieniais nuo 7 v. ryto iki 2 v. p. p.

Pirmadieniais pirties nėra.

Antradieniais tik moterims po 1\$500. Trečiadieniais šeimoms: 1 žmogui — 3\$000, 2 — 4\$000, 3 — 5\$000.

Ketvirtadieniais ir penktadieniais bendra pirtis po 1\$500 nuo žmogaus, o šeštadieniais ir sekmadieniais po 2\$000

Rua Bresser, 307.

Paieškojimas.

Ieškau Jono Norkūno, kil. iš Utenos apskr., gyvenusio Kaime ir pask. laikų S. Paulo. Jo, arba jį pažystančių prašau pranešti man šiuo adresu: João Vigelis, Bebedouro, Est. de S. Paulo.

Lietuviškų maldaknygių

galima gauti pirkti „Liet. Braz.“ redakcijoj. Kainos 2, 4, 6 ir 8 mlr. I. provincija išsiunčiama gavus atlyginimą už knygą ir 500 reisu pašto išlaidoms.

Adresas: D. Beividas, caixa postal 1764, S. Paulo.

DARTARAS

A. Žazara SNEŽ

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.)

Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 2 v. ryt. ir 3 — 7 v. v. Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(greta Frontão Boa Vista) 2 andar,

salas 1 e 5 Tel. 2-5068.

Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE. Skyriai Brazilijoj: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.

ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS. INDĖLIAI IR DEPOZITAI NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Taupyk savo sveikatą!

Rukų popirusus su higieniškomis gilžėmis padirbtomis Europos būdu, su vata viduryj, kuri sugeria nikotiną. Kaina už 100 gilžių 600 reisu. Už tūkstantį 4\$500. Išsiunčiame paštą primokėjus 1\$500 už prisuntimą už 1000 gilžų. Geriausios bibulinės popieros knygelė popirusų darymui 200 reisu. Už šimtą knygelėlių 14\$000 su prisuntimu.

Pirmoji popirusų gilžų dirbtuvė

MAURICIO STADLER

RUA JOSE PAULINO 151 o-o SÃO PAULO, Cap.

Reikalaujame agentų kiekviename mieste.

Du metai patirimo

parodė, kad «Lietuvis Brazilijoj».

1. Yra pastoviausias ir rimčiausias laikraštis Brazilijoj ir visoj Pietų Amerikoj.
2. Yra tautinės minties lietuvių išeivių Brazilijoj žymios daugumos organas.
3. Yra lietuvių darbininkų Brazilijoj reikalų gynėjas ir patarėjas.
4. Yra tautinės krikščioniškos lietuvių kultūros ir apšvietos Brazilijoj judintojas, platintojas ir auklėtojas.
5. Yra viso pasaulio įvykių ir Lietuvos gyvenimo veidrodys.
6. Yra pigiausias laikraštis Brazilijoj ir visoj Pietų Amerikoj, nes metams kaštuoja tik 10 milreisu, o atskiriems mėnesiams po 1 milreisą. Lietuvoje gi ir užsieniuosna 2 doleriai metams.

Brangus skaitytojau!

Ar Tamsta negaila būtų skirtis su savo draugu — «Lietuvis Brazilijoj» laikraščiu? Mums, «L. Braz.» leidėjams, būtų labai gaila skirtis su Tamsta, bet mūsų skurdžios lėšos priveris mus tai padaryti, jeigu nesulauksime iš Tamstos atsilyginimo už praeitą laiką, arba prenumeratos atnaujinimo. Taigi tuoj, nieko nelaukdamas, sėsk. Tamsta, prie stalo ir rašyk mums margą gromatėlę.

Adresas: «LIETUVIS BRAZILIJŲ», caixa postal 1764, São Paulo.

Susirūpinime mokyklomis.

São Paulo lietuvių kolonijoje, gerb. Konsulo ir kitų geros valios lietuvių rūpesniu yra įkurtos net trys lietuvių pradž. mokyklos, kurias šiais mokslo metais lankė virš šimto vaikų.

Tas mokinių skaičius suliginus su São Paulo mieste gyvenančių lietuvių skaičium, yra labai mažas.

Kad lietuviai neleidžia į savo mokyklas vaikų — tam yra daug priežasčių, būtent: vieni, leidžia vaikus į brazilų mokyklas dėl iškrypusių savo tautinių bei politinių pažiūrų; kiti gal nesuprasdami mokslo reikšmės ir naudingumo, bet daugiausia — dėl neturto. Paskutinė priežastis gal ir yra svarbiausias faktorius šio nenormalaus mūsų išsvijojimo gyvenime.

Del tos priežasties daugumos lietuvių mokslo amžiaus vaikai, ar tai „grašiuoti“, laikraščių pardavinėti išsiunčiami, ar šiaip būdami be jokios priežiūros, atsiduria blaivionių palaido gatvių gyvenimo makaliniūn, kurioje jauna skaisti žmogystė pavirsta sutvėrimu, nevertu žmogaus vardo.

Tuo kalti yra daugelis tėvų, bet nemaža yra ir tokių tėvų, kurie prie geriausių norų negali leisti vaikų mokyklon. Leidimas vaiko į mokyklą yra visgi surištas su šiomis tokiomis išlaidomis. Čia aprenk vaikas, aprūpink reikalingomis mokslo priemonėmis, čia skirtą mokyklos būto mokesnio dalį įmokėk ir t. t. Delto šiais sunkiais bedarbės laikais, kada nedirbančiam arba visai mažai uždirbančiam žmogui reikia skaitytis su kasdieninės duonos kasneliu — savo vaikų auklėjimas nors savaimi labai reikalingas, lieka antraeilio dalyku, kartais ir visai užmirštu.

Tas yra labai didelė blogybė, netik atskirai šeimai, bet visai mūsų kolonijai, visai tautai. Bemokslis žmogus, šiais painiomis mokslo gijomis apnaripliotais laikais, nemokėdamas prisitaikyti prie gyvenimo, visad yra reikalingas kaip moralės, taip materinės paramos. Jis tampa sunkenybe visai tautai, visai žmonijai.

Todėl visiems turėtų rūpėti, kad labiau išgalėtų žmonių gyvenime apžieta — mokslas.

Kiti leidžia vaikus į svetintaučių mokyklas ir sako, kad mokslas tas pats Klaidinga jų nuomonė. Prigimtoj kalboj, ypač vaikui, mokslas yra daug vertingesnis ir greičiau duoda galimybės jam laisvai ir sąmoningai protauti ir apsaugoja jauną esybę nuo ištautėjimo.

Tai gi kiekvienai tautai, savo mokykla daug vertingesnė negu svetima. Savo mokykla, jei ji gerai sutvarkyta ir prižiūrima, yra šviesos ir kultūros židinys. Ji yra toks centras, apie kurį turi sukintis visas mūsų gyvenimas. Ji yra maloni ir jauki prieglauda, ne tik mūsų mažulėliams, bet ir jauniems bei seniems, kur visi susirinkę gali gražiai ir naudingai praleisti liūosas nuo darbo valandas.

Į tai mes lietuviai turime atkreipti daugiau dėmesio. Turime visi gerai atminti, kad mokyklų reikalas — mūsų visų reikalas. Tai gi negalime to rūpesčio našta užkrauti ant pečių tos saujelės tėvų, kurie leidžia į mokyklą savo vaikučius. Neturime teisės taip pat reikalauti iš Lietuvos Valdžios, kad ji duotų pilna išlaikymą Brazilijos lietuvių mokykloms.

Gana ir to, kad ji samdo joms mokytojus ir šiaip visokiaropai jas šelpia.

Turime jomis rūpintis visu pirma mes patys. Turime visi prisidėti prie savų mokyklų išlaikymo, kaip moraliai taip materialiai. Jei visi išvien tuo reikalu rūpinsimės, mūsų mokyklos klėsės. O mūsų visa kolonija iš to susilauks gražių ir naudingų vaisių.

Žilas dēdė.

PARINKTOS MINTYS.

1. Atlik teisingai ir sąžiningai priedermes ir pareigas — turėsi nesudrumstą sielos poilsį.

2. Teisingai ir pilnai įkainuoja kito darbą, kuomet tenka atlikti jam pačiam tokį pat darbą.

3. Mokėti save suvaldyti, reiškin mokėti gyventi.

4. Žmonės, kurie, eidami gyvenimo taku, užsidaro vien savyje, dažniausia apsilenkia su kelionės tikslu.

5. Jei kas tave įželdė, o tu, jį suėjęs, mokėsi paslėpti tą žaidžą, laimėsi jo palankumą.

6. Kas įžedusiam dovanoja, tas tikrai moka save suvaldyti.

7. Kas šaudo skaudžiais žodžiais į savuosius, tegu žino, kad daugina savo priešų eiles ir šaldo vienybės ryšius.

8. Kas neteisingai daro įtarinėjimus — žus keršto verpetuose.

9. Kas moka prisitaikinti prie gyvenimo aplinkybių, tą sveikina gyvenimo pasisekimai.

10. Švelnūs perspėjimai tobulina, net suartina, šturkštūs — padaro savo priešais.

11. Sielos suspaudimuose nuoširdus suraminimo žodis brangesnis yra už viso pasaulio gėrybes.

12. Viltys, kurios nesimaitina malda, — laikini žvyturiai.

13. Garbė — neišseniamas turtas, nes mirtis tai vieno momento dalykas: garbės nustojimas — amžinas.

14. Nelaimių verpetai suartina priešų širdis ir paskandina keršto karda.

Verkia, rauda...

Verkia, rauda žalias beržas:
Gailis vasaros auksinės:
Kam žalius lapus bedalui
Vėjas nuplėšė šiaurinis.

Kam žiaurusis šiaurys vėjas
Plėšia rūbą, mirtį rengia
Ir trankydamas užėjęs
Laukuose švilpauja žvengia...

Krinta šlama gelsvi lapai
Beržui tardami „sudiev...“
Grozis rengiasi į kapą
Ir laukų ir žalių pievų...

Liūdnai ošia beržas žalias
Ir balliai aplinkui dairo:
„Kaip žiema praleist šaltoji,
Kaip šalnas patikt ivairias?..“

Krinta šlama beržo lapai
Pakąsti šiaurinio vėjo:
„Nebijokim šalto kapo,
Jį paliko mums Kūrėjas!..“

G. Faustas.

Pašto dėžutė

Redakcijoje yra laiškai:

Andrijauskas Ant. Borusevičius
V. Babilauskas Alf. Baniui J. (2) Banienei Eleonorai. Baukys J. Balsevičius Y. Danilevičiui J. Diržiui P. Dukavičiui Ant. Girinui V. Kazakevičiui F. Kietis M. Kriaiūnui Pr. Kuncė L. Kaseliūnas A. Kšivickas Br. Liskus St. Markelis J. Mačiulaitis J. Mačiulis Jonas. Mvskaliūnas Pr. Poniatuskas J. (2) Paulauskas Rr. Petkus Ant. Peleckaitė E. Povilaitis P. Šleikis K. Savickas K. Satkūnas J. Simonavičius K. Šerelis J. (2) Sepas K. Šiukėlius B. Sokas Pr. (2) Stankienė St. Vaboliui Jonui. Veis G. Valantinui V. Varnas J. Urbaitei V. Urniežiui V. (laikr) Dru-laitei O. (3)

Laiškai išduodami tik tiems, kurie pristato adresuotą pasą, arba pašto dėžutės kvitą.

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI.

V. Gabučini. Prenum. 15 ml. gauta.

J. Garškai. Prenum. 5 mlr. gauta. Į klausimus atsakysime kitame numeryj.

J. Rutkauskui. Prenum. 5 mlr. gauta.

F. Dabkūnui. Pren. 6 mlr. gauta.

K. Idzelini. Pren. 10 mlr. gauta.

R. Kairiui. Pren. 6 milreisai gauta.

J. Maseliui, P. Vilimavičiui, Luikraštį kol kas siuntinėsimė.

J. Sausenavičiui. Už 20 mlr. auką nusiųdžiai ačiū. Knugas su sąskaita išsiuntėme.

Ragučiui. Apie šiaučiaus pyragus rašyti — gaila laikraštį vietos. Nedėsimė.

Žavistui. „Pamazgų ir srutų“ kaip Tamsta rašai, organo užkabinti ne apsimoka. Ir taip bereikalo jis pora kartų paliestas. Netalpinsimė.

J. Celiak. Tamstos apdraustą laišką gavome su atplėšimo žymėmis ir pinigų jame neradome.

Moizei Gliebui. Pren. 3 mlr. gauta.

Visiems prenumeratoriams kvitus išsiunčiame su laikraščiu.

„LIETUVIS BRAZILIJOJ“ — GYVENIMO VEIDRODIS.

TRUPINIAI.

— Amerikoj vienas turtuolis pasistatė namą iš stiklo, o baldai iš plieno ir aliuminijaus.

— Rusijoj, Aleksiejaus viešpatavimo laikais 1654 — 1676 metais, pliečiams už tabako rūkymą buvo nuplauamos nosys.

— Krokodilams dantis valo, tai yra išrenka užsilikusius maisto gabalus mažai paukščiukai, vietos gyventojų vadinami „zyzakais“.

— Matyt pasaulis gerai nusigincluvoja, kad apsiginklavimo reikalams kasmet išleidžia 25,470 milijonus litų.

— Ispanų lakūnas La Cierva išrado naują būdą orlaiviniui iš vietos pakilti ir nusileisti, pritaissant prie paprasto orlaivio viršuje didelius sparnus, atskiro motoro varomus. Šituo lektuvu nukrist nėra pavojaus.

— Kiekviena musė turi ant savęs nuo 570 iki 4.400.000 bakterijų, o juos viduriuose nuo 16.000 iki 28.000.000 bakterijų yra.

Jonas Zanavykas.

— Kinijoj yra žmogus, pavarde Lu Chunas, kur's laikomas pasauliniu blusų gaudymo čempionu. 1928 metais Kantone suruošose blusų gaudymo rungtynėse per 6 valandas sugavo 13,400 blusų arba 223 blusas per minutę.

Jus norite pinigų persiusti

Tiek į Lietuvą, Rusiją, Lenkiją, Vokietiją ir t. t., Šiaurinę Ameriką, laiškais ar telegrafu.

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kert' Rua Quitanda
visača atliks

Skubiai — sąžiningai ir už mažą atlyginimą

Gatavų rūbų ir avalinės bei smulkių reikmenų

lietuviu krautuvė

Stanislauskio ir Avrutino

RUA DA MOOCA. 288.

Kainos pigesnės kaip kitur. — o — Užėikit ir įsitikinkite!

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.

Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS | PIETUS

IŠ SANTOS | EUROPA

Aurigny — C. R. 4 Sausio
Alsina — T. M. 21 Sausio
Lutetia — S. A. 28 Sausio
Swindowid — C. R. 29 Sausio
Lipari — C. R. 31 Sausio
Eube'e — C. R. 14 Vasario

Massilia — S. A. 5 Sausio
Mendoza — T. M. 5 Sausio
Kerguelen — C. R. 8 Sausio
Belle Isle — C. R. 17 Sausio
Aurigny — C. R. 25 Sausio
Alsina — T. M. 5 Vasario

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTA I:

S. PAULO
Cia Comercial e Maritima
Rua da Quitanda, 19-A.

SANTOS
Cia. Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.